

Značení a zabezpečení v zimním středisku

ČSN 01 8027
ed. 2

Marking and safety in winter centre

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN 01 8026 z 1990-02-07, ČSN 01 8027 z ledna 2009 a ČSN 27 3900 z prosince 1993.

Předmluva

Změny proti předchozím normám

V porovnání s předcházející normou byly provedeny tyto změny:

- doplnění a upřesnění názvosloví;
- doplnění a upřesnění funkcí značení;
- upřesnění požadavků na vyhotovení označení;
- doplnění normy o zásady týkající se bezpečnosti provozu v zimním středisku;
- doplnění normy o pravidla pro pohyb v zimním středisku;
- doplnění a upřesnění přílohy normy – přehled označení.

Obdobné mezinárodní normy

STN 01 8027:2007 Označovanie a zabezpečovanie lyžairských tratí a trás

ÖNORM S4611:1987 Skipisten. Klassifizierung, grundlegende graphische Symbole und Schilder (Teil 1)

ÖNORM S4615:1979 Langlaufloipen. Klassifizierung und grundlegende Schilder zur Information der Skilangläufer

ISO 7001:2007 Graphical symbols – Public information symbols

Souvisící ČSN

ČSN 01 8025 Turistické značenie

ČSN ISO 3864 (01 8010) Bezpečnostní barvy a bezpečnostní značky

ČSN ISO 17724 (01 8012) Grafické značky – Slovník

Souvisící právní předpisy

Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška ministerstva dopravy a spojů č. 175/2000 Sb., o přepravním řádu pro veřejnou drážní a silniční osobní dopravu

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Vypracování normy

Zpracovatel: Milan Jurdík, Jiří Brožek, Michal Hošek, Magda Krytinářová, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, IČ 66002222

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Linda Pleštilová

Obsah

	Strana
1	Předmět normy..... 4
2	Citované normativní dokumenty..... 4
3	Definice..... 4
4	Značení v zimním středisku..... 5
4.1	Funkce značení..... 5
4.2	Orientační mapy..... 5
4.3	Značení tratí..... 6
4.3.1	Značení sjezdových tratí..... 6
4.3.2	Značení běžeckých tratí..... 7
4.3.3	Značení specifických tratí..... 8
4.4	Orientační tabule..... 8
4.5	Piktogramy..... 8
4.5.1	Výstražné piktogramy..... 9
4.5.2	Příkazové piktogramy..... 9
4.5.3	Zákazové piktogramy..... 10
4.5.4	Informační piktogramy..... 10
5	Zabezpečení v zimním středisku..... 10
5.1	Zdroje nebezpečí..... 10
5.2	Opatření k bezpečnosti provozu..... 11
5.2.1	Atypické nebezpečí v lyžařském areálu – bezpečnostní prvky při lyžování..... 11
5.3	Uzavření tratí..... 12
5.4	Provozní doba v lyžařském areálu a ukončení provozu..... 13
6	Pravidla pro zajištění pohybu v lyžařském areálu..... 13
6.1	Pohyb pásových vozidel v lyžařském areálu..... 13
6.1.1	Používání sněžné rolby na úpravu lyžařských tratí v lyžařském areálu..... 13
6.1.2	Používání sněžných a terénních vozidel (ATV, skútrů apod.) v lyžařském areálu..... 14
6.2	Pravidla pro další činnosti v lyžařském areálu..... 14
6.3	Pořádání závodů a závodních tréninků v lyžařském areálu..... 14
7	Předpis lyžařského areálu..... 15
8	Organizace záchrany v lyžařském areálu..... 15
Příloha A	(informativní) 10 FIS pravidel chování při lyžování..... 16
Příloha B	(informativní) Stupnice lavinového nebezpečí..... 17
Příloha C	(informativní) Přehled výstražných piktogramů..... 18
Příloha D	(informativní) Přehled příkazových piktogramů..... 19
Příloha E	(informativní) Přehled zákazových piktogramů..... 21
Příloha F	(informativní) Přehled informačních piktogramů..... 22

1 Předmět normy

Tato norma stanovuje zásady pro značení, zabezpečení a pohyb v zimním středisku.

V příloze A je uvedeno 10 FIS pravidel chování při lyžování. V příloze B je uvedena stupnice lavinového nebezpečí.

2 Citované normativní dokumenty

Následující citované dokumenty jsou nezbytné pro správné použití tohoto dokumentu. U datovaných citovaných dokumentů platí pouze citovaná vydání. U nedatovaných citovaných dokumentů platí poslední vydání dokumentu (včetně jakýchkoli změn).

ČSN 67 3067 Označování a hodnocení barevných odstínů nátěrů

ČSN ISO 3864 (01 8010) Bezpečnostní barvy a značky. Všeobecná ustanovení

3 Definice

Pro účely této normy platí následující termíny a definice:

3.1

zimní středisko; lyžařský areál

lyžařská oblast vytvořená za účelem provozování zimních sportů, vybavená dopravními zařízeními, sjezdovými a běžeckými tratěmi, lyžařskými cestami a ostatními specifickými tratěmi; v praxi je název zimní středisko totožný s názvy lyžařský areál, organizovaný lyžařský prostor; lyžařské areály se mohou spojovat ve větší lyžařské oblasti

3.2

provozovatel lyžařského areálu

právnícká nebo fyzická osoba, která zajišťuje většinu činností a služeb v souvislosti s provozem lyžařského areálu

3.3

dopravní zařízení

pozemní lanové dráhy, visuté lanové dráhy, kabinové lanové dráhy, sedačkové lanové dráhy, lyžařské vleky a dopravní lyžařské pásy

3.4

sjezdová trať

trať vhodná a určená ke sjezdovému lyžování a snowboardingu, která je za tímto účelem kontrolovaná, označená, zpravidla upravená pro lyžující veřejnost a zabezpečena zejména před atypickými nebezpečími; sjezdové tratě jsou značeny podle stupně obtížnosti; sjezdovou trať zpravidla vymezuje plocha upravená sněžnými stroji

3.5

okraj sjezdové tratě

oblast vymezená rozhraním strojně upravené plochy sjezdové tratě a neupraveným terénem mimo sjezdovou trať

3.6

bezprostřední blízkost sjezdové tratě

vzdálenost 2 m od okraje sjezdové tratě

3.7

běžecká trať

trať ve volném lyžařském terénu určená k běžeckému lyžování, která obvykle bývá za tímto účelem označena a upravená

3.8

lyžařská cesta

vytvořená nebo již existující cesta s minimálním příčným a podélným sklonem, která slouží zejména k propojování sjezdových tratí a areálů či k odjezdu do údolí

3.9

volný lyžařský terén; otevřený lyžařský terén

vše, co není určeno jako značená sjezdová trať či lyžařská cesta

3.10

specifická trať

snowpark, snowboardový areál, U-rampa, fun-park, skicrossová a boardercrossová trať, dětský park, akrobatický areál; specifické tratě jsou zřetelně vymezeny od sjezdových tratí, jsou značené, upravované, kontrolované a zabezpečené

4 Značení v zimním středisku

Způsob zajištění organizace lyžařského prostoru v zimním středisku v oblastech týkajících se zajištění značení, specifikace obtížnosti tratě, zajištění úpravy, kontroly a zabezpečení tratí je stanoven takto:

Tabulka 1

	Sjezdová trať	Lyžařská cesta	Specifické tratě	Běžecká trať	Volný terén
ZNAČENÍ	ANO	NE	ANO	ANO	NE
OBTÍŽNOST	ANO	NE	NE	NE	NE
ÚPRAVA	ANO	ANO / NE	ANO	ANO	NE
KONTROLA	ANO	NE	ANO	ANO	NE
ZABEZPEČENÍ	ANO	NE	ANO	NE	NE

Včasná a na správném místě umístěná informace je základním principem při značení prostoru v zimním středisku.

4.1 Funkce značení

Značení v lyžařském areálu (zimním středisku) plní zejména funkci:

- bezpečnostní: značení je prováděno tak, aby návštěvník zejména:
 - byl včas upozorněn na případné atypické nebezpečí;
 - obdržel včasnou informaci o obtížnosti sjezdové tratě;
- orientační: značení je prováděno tak, aby návštěvník byl v lyžařském areálu dostatečně orientován;
- informační: značení je prováděno tak, aby návštěvník obdržel potřebné informace pro pohyb v lyžařském areálu.

Základními prvky značení a orientace v zimním středisku jsou:

- orientační mapy;
- značení tratí;
- orientační tabule;
- piktogramy.

4.2 Orientační mapy

Orientační mapy (orientační plány) poskytují základní orientaci a představují návštěvníkovi lyžařský areál. Pokud je orientační mapa (orientační plán) v lyžařském areálu instalována, musí obsahovat:

- vyznačení, typ a popis dopravních zařízení;
 - vyznačení a popis sjezdových tratí a jejich obtížnosti;
 - vyznačení lyžařských cest, pokud na mapě jsou;
- vyznačení běžeckých tratí, pokud na mapě jsou.

Obrázek 1 – Příklad orientační mapy

Pokud mapa obsahuje manuální či elektronické informace o provozu lanových drah a vleků, používá se pro stav „otevřeno“ (v provozu) barva zelená, pro stav „zavřeno“ (mimo provoz) se používá barva červená.

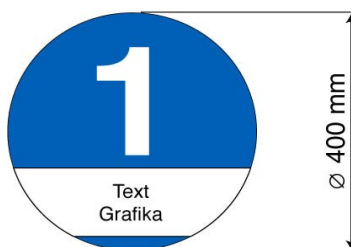
Minimální rozměr mapy není specifikován.

4.3 Značení tratí

4.3.1 Značení sjezdových tratí

Značení sjezdových tratí se realizuje ve 3 stupních, přičemž základním kritériem je povaha terénu.

Lehká (označená modře): Sjezdové tratě, které nesmějí překročit 25 % podélného a příčného sklonu.

Obrázek 2 – Označení lehké tratě

Středně těžká (označená červeně): Sjezdové tratě, které nesmějí překročit 40 % podélného a příčného sklonu.

Obrázek 3 – Označení středně těžké tratě

Těžká (označená černě): Sjezdové tratě, které překračují maximální hodnoty pro středně těžké tratě.

Obrázek 4 – Označení těžké tratě

Značení sjezdových tratí se realizuje prostřednictvím kulatých terčů, průměr 400 mm v odpovídající barvě, součástí informace je číslo sjezdové tratě. Pro lyžování není stanovena hustota rozmístění označení sjezdových tratí.

Provozovatel lyžařského areálu zajišťuje viditelné a správné označení obtížnosti sjezdové tratě.

4.3.2 Značení běžeckých tratí

Značení běžeckých tratí je realizováno ve třech skupinách, přičemž kritériem je typ běžecké tratě:

- turistické běžecké tratě (značeny zeleně);
- běžecké magistrály, pátevní běžecké trasy (značeny červeně);
- závodní běžecké tratě (značeny modře).

Barevné odlišení typu běžecké tratě není informací o obtížnosti běžecké tratě.

Značení běžeckých tras se realizuje prostřednictvím kosočtvercových tabulí (doporučený rozměr: výška kosočtverce 544 mm, strana kosočtverce 350 mm) nebo obdélníkových tabulí (doporučený rozměr 200 mm × 500 mm), součástí informace je zpravidla číslo běžecké tratě odpovídající číslování běžeckých map v turistických mapách.

Obrázek 5 – Označení typů běžeckých tras

Pro běžecké tratě není stanovena hustota rozmístění označení.

4.3.3 Značení specifických tratí

Specifické tratě (např. snowboardové tratě a snowparky) jsou značeny informačními tabulemi (rozměr 500 mm × 700 mm), které obsahují informaci o druhu tratě, resp. areálu.

Obrázek 6 – Grafické zpracování označení specifické tratě doporučený rozměr: 500 mm × 700 mm

4.4 Orientační tabule

Rozmístění orientačních tabulí plní funkci především informační, tak aby uživatel sjezdové tratě byl včas informován o směrech a obtížnosti sjezdových tratí.

Obrázek 7 – Ukázka orientační tabule, rozměr: 1 250 mm × 1 250 mm

Orientační značení sjezdových tratí je realizováno formou orientačních tabulí. Minimální rozměr orientační tabule není specifikován.

4.5 Piktogramy

Pro každodenní činnost lyžařského areálu je důležité podle rozsahu a potřeb zajistit tabule nebo piktogramy s následujícími funkcemi:

- výstražné funkce (viz příloha C):
 - tabule s informacemi o nebezpečí;
 - tabule s varovnými informacemi;
 - tabule s informacemi o uzavírkách;
 - tabule s upozorněními;
- příkazové funkce (viz příloha D);
- zákazové funkce (viz příloha E);
- informační funkce (viz příloha F).

Označení formou piktogramů se vyhotovuje z plechu nebo plastové desky, doporučená tloušťka 2 mm – 3 mm, nebo z jiného vhodného materiálu, např. ze síťoviny.

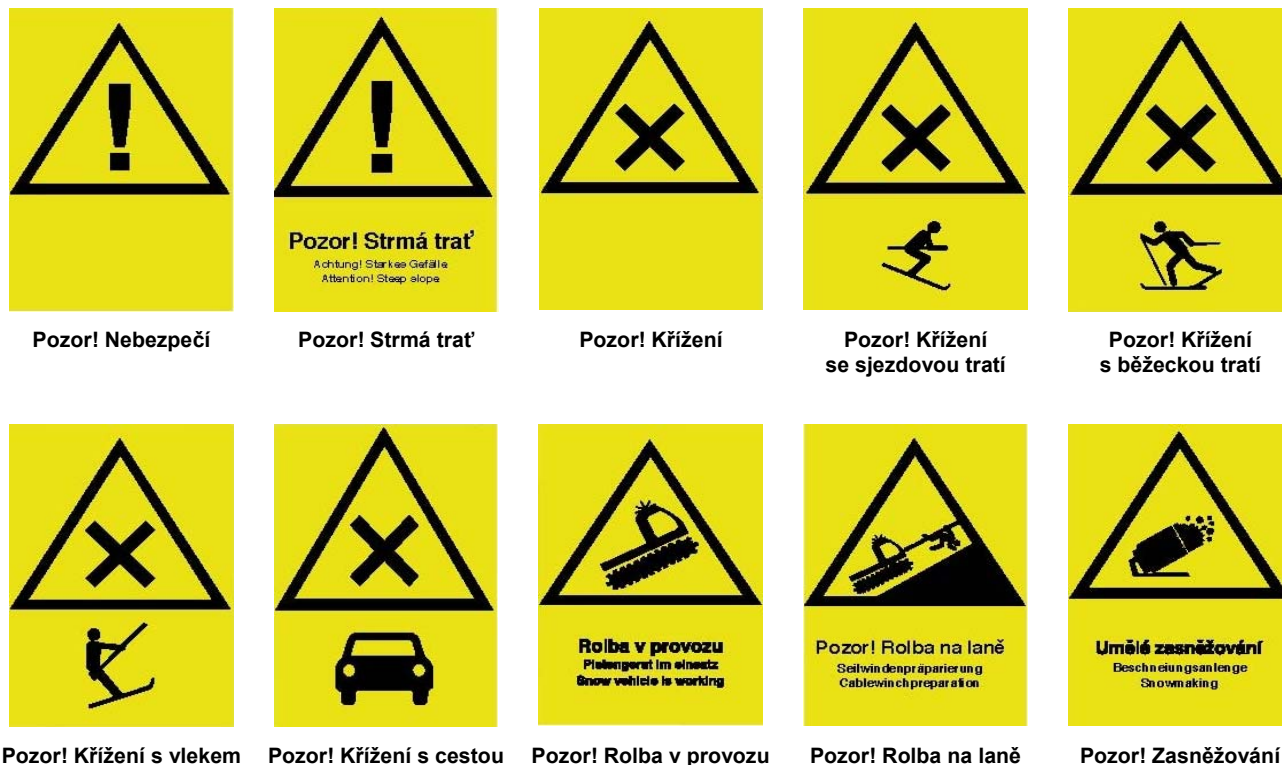
Barevné odstíny jsou doporučeny podle ČSN 67 3067 a ČSN ISO 3864.

Popis na piktogramech se vyhotovuje s použitím bezpatkového písma v národním jazyku, velikost písma 80 – 113 bodů, a dvou mezinárodních mutacích, velikost písma 40 – 60 bodů.

Přehled piktogramů je uveden v příloze C, D, E a F této normy.

4.5.1 Výstražné piktogramy

Výstražné piktogramy se používají pro označení nebezpečných míst na sjezdové trati.

Obrázek 8 – Ukázka výstražných tabulí, rozměr: 500 mm × 700 mm

Rozměry jsou 350 mm × 500 mm, 500 mm × 500 mm, 500 mm × 700 mm, při výrobě ze síťoviny 720 mm × 720 mm.

4.5.2 Příkazové piktogramy

Příkazové tabule se používají v souvislosti s provozem dopravních zařízení. Provozovatel viditelně umístí příkazové tabule podle druhu dopravního zařízení.

Obrázek 9 – Ukázka příkazových tabulí, rozměr: 500 mm × 700 mm

Rozměry příkazových piktogramů jsou 500 mm × 500 mm, 500 mm × 700 mm.

4.5.3 Zákazové piktogramy

Použití zákazových a informačních tabulí závisí na rozhodnutí provozovatele lyžařského areálu s ohledem na provoz dopravních zařízení a sjezdových tratí.

Obrázek 10 – Ukázka zákazových tabulí, rozměr: 500 mm × 700 mm

Rozměry zákazových piktogramů jsou 500 mm × 500 mm, 500 mm × 700 mm.

4.5.4 Informační piktogramy

Obrázek 11 – Ukázka informačních tabulí, rozměr: 500 mm × 500 mm

Rozměry informačních piktogramů jsou 500 mm × 500 mm, 500 mm × 700 mm.

5 Zabezpečení v zimním středisku

5.1 Zdroje nebezpečí

Při sjezdovém lyžování se mohou vyskytnout zdroje typického a atypického nebezpečí na sjezdových tratích.

Zdroje typického nebezpečí jsou zejména:

- hrany terénu;
- terénní nerovnosti;
- stromy;
- rozježděný terén;
- proměnlivá či omezená výška sněhu;
- informační tyče s ukazateli;
- běžná údržba sjezdových tratí;
- bariéry sněhu vzniklé úpravou či zasněžováním;
- zábrany ohraničující sjezdové tratě;
- opravné práce.

Typická nebezpečí nevyžadují ze strany provozovatele lyžařského areálu žádná opatření. S typickým nebezpečím se musí uživatel sjezdové tratě zásadně vypořádat sám a přizpůsobit tomu své lyžařské (fyzické) schopnosti a způsob pohybu na sjezdových tratích.

Zdroje atypického nebezpečí působí na uživatele sjezdové tratě jako nástrahy. Jsou to:

- všechny pevné a dočasné překážky instalované provozovatelem lyžařského areálu na sjezdových tratích nebo v jejich bezprostřední blízkosti (např. traťové podpěry lanových drah a vleků, sloupy osvětlení pro večerní lyžování, nadjezdy a podjezdy, prvky zasněžovacího systému – nadzemní přípojná místa, stabilní a mobilní sněžná děla atd.);
- křížení sjezdových tratí s jinou sjezdovou tratí, lyžařskou cestou, běžeckou tratí či jinou cestou;
- propasti a strmé úseky mimo sjezdové tratě;
- ocelové lano a kotvicí prvek navijáku sněžné rolby;
- organizace závodních tréninků pro lyžaře a snowboardisty;
- organizace akcí na sjezdových tratích (soutěže organizované provozovatelem lyžařského areálu nebo jiným pořadatelem, prezentace, show apod.).

Z hlediska atypického nebezpečí musí provozovatel lyžařského areálu zajistit opatření k bezpečnosti provozu.

5.2 Opatření k bezpečnosti provozu

Opatření k bezpečnosti provozu na sjezdových tratích ze strany provozovatele lyžařského areálu jsou prováděny:

- varováním: instalací signálních značek, pokud se zdroj nebezpečí nedá odstranit, např. křížení cesty se sjezdovou tratí;
- zabezpečením: instalací bezpečnostních prvků, jako jsou bezpečnostní matrace, vymežovací či bezpečnostní sítě např. na traťových podpěrách přepravních zařízení, sloupech osvětlení, prvcích zasněžovacího systému apod.;
- odstraněním odstranitelného nebezpečí např. po přírodních živlech, tj. větví, kusů stromů, smyček drátů apod.;
- uzavřením sjezdových tratí.

Volba zajištění bezpečnosti provozu je závislá na typu atypického nebezpečí.

5.2.1 Atypické nebezpečí v lyžařském areálu – bezpečnostní prvky při lyžování

Bezpečnostní prvky instalované v lyžařském areálu slouží k zajištění atypických nebezpečí při sjíždění sjezdových tratí.

Z pohledu atypického nebezpečí na sjezdových tratích je nutné provést následující opatření:

- a) všechny provozovatelem lyžařského areálu instalované pevné a dočasné překážky na sjezdových tratích nebo v bezprostřední blízkosti sjezdových tratí (např. traťové podpěry lanových drah a vleků na sjezdových tratích a prudkých místech dráhy vleku, sloupy osvětlení k večernímu lyžování, prvky zasněžovacího systému – nadzemní hydroboxy, stabilní sněžná děla, tyče pro zasněžování) je potřebné zajistit pomocí bezpečnostních matrací (viz obrázek 12);

Obrázek 12 – Příklad zajištění bezpečnosti provozu bezpečnostními matracemi

- b) vytyčení nebezpečného okraje trati, ohraničení volně stojících mobilních sněžných děl na sjezdových tratích, oddělení sportovních akcí od veřejného lyžování je potřebné náležitě zabezpečit (viz obrázek 13);

Obrázek 13 – Příklad zajištění bezpečnosti provozu vytyčovacími sítěmi

- c) vysoké srázy, rokliny, odkloněné sjezdové tratě patřící k atypickým nebezpečím v lyžařském areálu je potřebné zajistit odpovídajícími sítěmi (viz obrázek 14).

Obrázek 14 – Příklad zajištění bezpečnosti provozu A-FIS sítě

5.3 Uzavření tratí

Sjezdovou trať nebo její část lze uzavřít, když se objevuje atypické nebezpečí, které nemůže být ani odstraněno ani zabezpečeno, např.:

- úprava sjezdové tratě za provozu lyžařského areálu (např. úprava rolbou na laně navijáku);
- nesjízdnost sjezdové trati vlivem nepříznivých klimatických podmínek;
- kalamitní stavy (například silný vítr, nebezpečí pádu stromů, sněhová kalamita);
- pořádání závodních tréninků, závodů, prezentačních akcí, sportovních show apod.;
- aktuální provozní podmínky v lyžařském areálu.

Uzavírka sjezdové tratě nebo její části musí být provedena a označena viditelně na všech přístupových místech výstražnou tabulí (viz obrázek 15).

Obrázek 15 – Ukázka výstražné tabule „Uzavřeno“, rozměr: 700 mm × 500 mm

5.4 Provozní doba v lyžařském areálu a ukončení provozu

Provozovatel lyžařského areálu viditelně vyznačuje začátek a konec provozní doby lanových drah a vleků, popřípadě provozní dobu pro večerní lyžování.

Obrázek 16 – Ukázka informačních tabulí o provozní době, rozměr: 500 mm × 500 mm

Ukončení provozu na sjezdových tratích se označuje signální (žlutou) tabulí umístěnou viditelně na vstupech nebo výstupech dopravních zařízení s označením času, kdy dochází k uzavření sjezdových tratí.

Obrázek 17 – Ukázka informační tabule o uzavření sjezdových tratí, rozměr: 500 mm × 500 mm

Užívání sjezdových tratí veřejnosti po době jejich uzavření je zakázáno.

6 Pravidla pro zajištění pohybu v lyžařském areálu

6.1 Pohyb pásových vozidel v lyžařském areálu

6.1.1 Používání sněžné rolby na úpravu lyžařských tratí v lyžařském areálu

Používání sněžné rolby patří k běžnému provozu v lyžařských areálech. Rolba se proto řadí zásadně k typickým nebezpečím, s nimiž musí návštěvník lyžařského areálu počítat a jimž musí uživatel sjezdové tratě přizpůsobit způsob jízdy.

Pravidla používání rolby za provozu lyžařského areálu jsou:

- při pohybu a pobytu na sjezdové trati se musí použít optické varovné zařízení;
- při pohybu na sjezdové trati, v úzkých a nepřehledných místech a při couvání se musí použít akustické varovné zařízení;
- použití rolby s navijákem za provozu lyžařského areálu je možné pouze na uzavřené trati; na viditelné místo na sjezdové trati se musí umístit upozornění „Pozor rolba na laně v provozu“;
- použití rolby na sjezdové trati jiným subjektem než provozovatelem lyžařského areálu (vyjma organizace záchran v lyžařském areálu) je povoleno pouze s předchozím souhlasem provozovatele lyžařského areálu, odpovědnost za použití rolby na sjezdové trati nese v tomto případě subjekt provozující rolbu.

Pravidla používání rolby mimo provoz lyžařského areálu jsou:

- po ukončení provozu lyžařského areálu se rolby používají pro každodenní technickou úpravu sjezdových tratí;
- při práci rolby na laně navijáku je řidič tohoto vozidla nebo jiný odpovědný pracovník povinen nad kotevním bodem viditelně umístit výstražnou tabuli;
- při pohybu rolby na sjezdové trati musí být rolba osvětlena;
- použití rolby na sjezdové trati jiným subjektem než provozovatelem lyžařského areálu (vyjma organizace záchrany v lyžařském areálu) je povoleno pouze s předchozím souhlasem provozovatele lyžařského areálu, odpovědnost za použití rolby na sjezdové trati nese v tomto případě subjekt provozující rolbu.

Úprava sjezdové tratě rolbou není povinností provozovatele lyžařského areálu, ale je považována za jeden z prvků zajištění bezpečnosti provozu.

6.1.2 Používání sněžných a terénních vozidel (ATV, skútrů apod.) v lyžařském areálu

Provoz sněžných a terénních vozidel (ATV, skútrů apod.) v lyžařském areálu je považován za typické nebezpečí, s nímž návštěvník musí počítat a u kterého musí být splněny následující podmínky:

- při pohybu a pobytu na sjezdové trati se musí použít optické varovné zařízení;
- na úzkých a nepřehledných místech a při couvání se musí použít akustické varovné zařízení;
- při jízdě na sjezdové trati je nutná jízda při okraji;
- použití sněžných a terénních vozidel (ATV, skútrů apod.) v lyžařském areálu jiným subjektem než provozovatelem lyžařského areálu (vyjma organizace záchrany v lyžařském areálu) je povoleno pouze s předchozím souhlasem provozovatele lyžařského areálu, odpovědnost za použití sněžných a terénních vozidel (ATV, skútrů apod.) v lyžařském areálu nese v tomto případě subjekt provozující tato vozidla.

6.2 Pravidla pro další činnosti v lyžařském areálu

- na sjezdových tratích jsou ostatní činnosti zakázány (např. sáňkování, bobování apod.) s výjimkou činností realizovaných po předchozím souhlasu provozovatele lyžařského areálu;
- na sjezdových tratích je chůze výjimečně možná pouze po okraji sjezdové tratě tak, aby nebyli ohroženi ostatní lyžaři;
- stoupání na lyžích po sjezdové trati je možné po okraji, jednotlivě za sebou;
- přecházení trati je možné pouze na přehledných místech a s dostatečným odstupem;
- uzavřené tratě nelze používat ani pro výstup;
- pohyb psů a jiných zvířat na sjezdové trati je zakázán.

6.3 Pořádání závodů a závodních tréninků v lyžařském areálu

Při zajištění prostoru pro závodní trénink a závody musí být dodrženy následující podmínky:

- prostory pro závody a závodní trénink musí být od ostatních tratí odděleny náležitým zabezpečením;
- při konání závodního tréninku nebo závodů je nepovolaným osobám zakázáno vstupovat do vymezeného prostoru, stát v něm nebo se v něm pohybovat;
- v provozním řádu jsou uvedeny podmínky provozu areálu při závodním tréninku a závodech, povinnosti provozovatele lyžařského areálu, pořadatele a lyžařských návštěvníků;
- prostor pro závodní, lyžařský nebo snowboardový trénink určuje provozovatel lyžařského areálu;
- instalaci zabezpečení pro závodní, lyžařský, nebo snowboardový trénink zajišťuje organizátor tréninku podle závazných pokynů provozovatele areálu;
- zodpovědnost za provozování tréninku a funkčnost zabezpečení v jeho průběhu nese organizátor tréninku;
- účastníci tréninku s výjimkou trenéra musí být vybaveni schválenou ochrannou přilbou;
- v případě pořádání lyžařských nebo snowboardových závodů musí dojít k vymezení prostoru pro závod podle závazných pokynů provozovatele lyžařského areálu;
- zodpovědnost za konání závodu včetně ohraničení a zabezpečení prostoru nese pořadatel závodu (jury, organizační výbor).

7 Předpis lyžařského areálu

Veřejně dostupný souhrn pravidel pro pohyb v lyžařském areálu stanovuje provozovatel v příslušném předpisu lyžařského areálu.

8 Organizace záchrany v lyžařském areálu

Zajištění záchrany v lyžařském areálu patří k základním činnostem vztahujícím se k provozu v lyžařském areálu.

Činnosti záchrany jsou:

- poskytnutí první pomoci;

POZNÁMKA První pomoc je poskytnutí jednoduchých účelných opatření, která mohou být realizována kdekoli a kdykoliv bez složitých pomůcek a přístrojů každou osobou znalou postupu první pomoci a která slouží k bezprostřední pomoci při náhlém ohrožení zdraví či života.

- ochrana zraněných před dalšími lyžaři;
- zabezpečení rychlého a odborného transportu do místa předání zdravotní záchranné služby;
- v případě smrtelných či jiných těžkých úrazů neprodlené uvědomění příslušného odpovědného pracovníka provozovatele lyžařského areálu a Policie ČR;
- spolupráce se zdravotní záchrannou službou.

Provozovatel lyžařského areálu vytváří podmínky pro zajištění organizace záchrany. Záchranná činnost je prováděna osobou provozovatele lyžařského areálu, která je pro tuto činnost vyškolená, nebo na základě smluvního vztahu organizací provádějící záchrannou činnost.

Doporučená pravidla organizace záchrany v lyžařském areálu jsou:

- vyčlenění místnosti pro poskytnutí první pomoci a provizorní umístění zraněného před dalším transportem;
- vybavenost zdravotním materiálem a transportními prostředky;
- zajištění dalšího transportu raněného – zabezpečení příjezdu vozidla zdravotní záchranné služby, resp. místa pro přilet vrtulníku Letecké záchranné služby;
- viditelné označení informačních tabulí pro místa první pomoci a místa telefonu první pomoci.

Obrázek 18 – Ukázka označení místa první pomoci a místa telefonu první pomoci, rozměr: 500 mm × 700 mm

Příloha A (informativní)

10 FIS pravidel chování při lyžování

Mezinárodní lyžařská federace – FIS schválila v roce 1967 pravidla chování při lyžování, která byla naposledy upravena v roce 2002:

1) Ohled na ostatní lyžaře

Každý lyžař nebo snowboardista se musí neustále chovat tak, aby neohrožoval nebo nepoškozoval někoho jiného.

2) Zvládnutí rychlosti a způsobu jízdy

Každý lyžař nebo snowboardista musí jezdit na dohled. Svou rychlost a svůj způsob jízdy musí přizpůsobit svým schopnostem, terénním, sněhovým a povětrnostním poměrům, jakož i hustotě provozu.

3) Volba jízdni stopy

Lyžař nebo snowboardista přijíždějící zezadu musí svou jízdni stopu zvolit tak, aby neohrožoval lyžaře jedoucího před ním.

4) Předjíždění

Předjíždět se může shora nebo zespodu, zprava nebo zleva, ale vždy jen s odstupem, který poskytne předjížděnému lyžaři či snowboardistovi pro všechny jeho pohyby dostatek prostoru.

5) Vjíždění a rozjíždění

Každý lyžař nebo snowboardista, který chce vjet do sjezdové tratě nebo se chce po zastavení opět rozjet, se musí pohledem nahoru a dolů přesvědčit, že to může učinit bez nebezpečí pro sebe a pro ostatní.

6) Zastavení

Každý lyžař nebo snowboardista se musí vyhýbat tomu, aby se zbytečně zdržoval na úzkých nebo nepřehledných místech sjezdové tratě. Lyžař nebo snowboardista, který upadl, musí takové místo uvolnit co nejrychleji.

7) Stoupání a sestup

Lyžař nebo snowboardista, který stoupá nebo sestupuje pěšky, musí používat okraj sjezdové tratě.

8) Respektování značek

Každý lyžař nebo snowboardista musí respektovat značení a signalizaci.

9) Chování při úrazech

Při úrazech je každý lyžař nebo snowboardista povinen poskytnout první pomoc.

10) Povinnost prokázat se

Každý lyžař nebo snowboardista, ať svědek, nebo účastník, ať odpovědný, nebo ne, je povinen v případě úrazu prokázat své osobní údaje.

Příloha B (informativní)

Stupnice lavinového nebezpečí

Součástí pravidel pro pohyb v zimním středisku je stupnice lavinového nebezpečí, které vyhláší Horská služba ČR:

EVROPSKÉ STUPNICE LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ			UPOZORNĚNÍ A DŮSLEDKY		
Stupně nebezpečí	Základní charakteristika	Stabilita sněhové pokrývky	Pravděpodobnost uvolnění laviny	Upozornění pro lyžaře a turisty	Důsledky pro frekventované cesty, lyžařské areály a osídlení
1. Nizké	- Trvá zhruba 1/5 zimy - 7 % všech lavinových neštěstí	Sněhová pokrýвка je celkem dobře zpevněná	Sesuv laviny hrozi pravděpodobně jen při zvýšeném dodatečném zatížení*), a to jen výjimečně na strmých svazích Může dojít k samovolnému sesuvu, a to pouze malých rozměrů, nebo splazů	Převážně bezpečné podmínky pro túry Převážně bezpečné podmínky pro túry až na některé uvedené nebezpečné strmé svahy**)	Žádné ohrožení
2. Mírné Zapomeň na svahy na 40° a víc	- Trvá zhruba 1/2 zimy - 34 % všech lavinových neštěstí 10 - 20 cm nového sněhu za bezvětří 5 - 10 cm nového sněhu za působení větru NORMALNÍ SITUACE	Pouze některé uvedené strmé svahy**) vykazují jen střední stabilitu. Jinak je sněhová pokrýвка vcelku dobře zpevněná	K sesuvu laviny může dojít obzvláště při zvýšeném dodatečném zatížení*), a to především na uvedených strmých svazích**) Stále se neočekává sesuv větších samovolných lavin	Převážně bezpečné podmínky pro túry až na některé uvedené nebezpečné strmé svahy**)	Malé nebezpečí s ohledem na samovolné laviny
3. Značné Zapomeň na svahy na 35° a víc	- Trvá zhruba 1/3 zimy - 47 % všech lavinových neštěstí 20 - 40 cm nového sněhu za bezvětří 15 - 30 cm nového sněhu za působení větru KRITICKÁ SITUACE Nejzdrádnější situace	Mnoho uvedených strmých svahů**) vykazuje pouze střední až slabou stabilitu	K sesuvu laviny může dojít především na uvedených strmých svazích**), a to už při malém dodatečném zatížení*) Ojedinelé je možný i sesuv samovolných lavin středních a výjimečně i velkých rozměrů	Túry vyžadují už zkušené posouzení (přesahující běžné zkušenosti). Možnosti jednotlivých túr jsou velmi omezené POZOR: Pro nezkoušené to znamená UKONČENÍ TURY!	Ve výjimečných případech může případný sesuv samovolných lavin ohrozit nejen frekventované cesty, trasu výstupu či sjezdů během túry, ale i některé sjezdovky
4. Vysoké Zapomeň na svahy na 30° a víc	- Pravidla pouze několik dní v průběhu zimy - 12 % všech lavinových neštěstí 40 - 70 cm nového sněhu za bezvětří 30 - 50 cm nového sněhu za působení větru AKUTNÍ SITUACE	Sněhová pokrýвка je na většině strmých svahů jen slabě zpevněná	Pravděpodobnost sesuvu laviny je velká, a to již při malém dodatečném zatížení*) a na velkém množství uvedených strmých svahů**) Dá se očekávat sesuv mnoha samovolných lavin středních, ale také velkých rozměrů	Túry vyžadují už expertní posouzení. Možnosti jednotlivých túr jsou velmi omezené	Většina frekventovaných cest, tras výstupu i sjezdů během túry, ale i část sjezdovek je ohrožena mnoha sesuvy samovolných lavin středního, ale i velkého rozsahu
5. Velmi vysoké STOP	- Nastává jen velmi zřídka, nebezpečí většinou rychle odezní - 0 % všech lavinových neštěstí 70 - 100 cm nového sněhu za bezvětří 50 - 80 cm nového sněhu za působení větru KATASTROFICKÁ SITUACE	Sněhová pokrýвка je slabě zpevněná a je nestabilní v nebyvalém rozsahu	K četným sesuvům samovolných lavin velkých rozsahů dochází i v méně strmém terénu	Túry jsou ve většině případů úplně nemožné Nedoporučuje se opouštět zajištěná obydlí	U pravidelných lavinových drah musíme počítat s velkými údolními lavinami. Ohrožené frekventované cesty a obvyklé trasy výstupu a sjezdů během túry musí být uzavřeny Doporučuje se evakuovat i jen částečně ohrožená obydlí

*) Malé dodatečné zatížení: Jednotlivý lyžař či pěší nebo velké dodatečné zatížení: velká skupina bez rozestupů, rolba, skútr, odstřel laviny apod.
**) V lavinovém zpravodaji bývají většinou blíže určené podle: orientace, nadmořské výšky, sklonu, tvaru dráhy apod.

Méně strmé svahy: terén se sklonem nedosahujícím 30°. Strmé svahy: svahy, které jsou strmější než 30°. Extrémně strmé svahy: obzvláště nepříznivý sklon či podklad, blízkost hřebene
Samovolné laviny: laviny uvolněné bez přímého působení člověka

Příloha C (informativní)

Přehled výstražných piktogramů (rozměr 500 mm × 700 mm, 500 mm × 500 mm, 300 mm × 500 mm)

Příloha D (informativní)

Přehled příkazových piktogramů (rozměr 500 mm × 700 mm, 500 mm × 500 mm)

Příloha E (informativní)

Přehled zákazových piktoqramů (rozměr 500 mm × 700 mm, 500 mm × 500 mm)

Příloha F (informativní)

Přehled informačních piktogramů (doporučený rozměr 500 mm × 700 mm, 500 mm × 500 mm)

U p o z o r n ě n í : Změny a doplňky, jakož i zprávy o nově vydaných normách jsou uveřejňovány ve Věstníku Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví.

ČSN 01 8027 ed. 2

Vydal Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, Praha
Rok vydání 2009, 24 stran

83962 Cenová skupina 412

